6.6.2022 FIVA 2/02.04/2021
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

LähiTapiola Varainhoito Oy
Revontulenkuja 1
02010 LähiTapiola

Seuraamusmaksun määrääminen

1 Päätös

Finanssivalvonta määrää Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008, jäljempänä FivaL) 40 §:n 1 momentin ja 41 §:n 1 momentin nojalla LähiTapiola Varainhoito Oy:lle (Y-tunnus 1604393-7, jäljempänä myös yhtiö) seuraamusmaksun sen johdosta, että LähiTapiola Varainhoito Oy on ajalla 3.1.2018–1.7.2020 laiminlyönyt noudattaa rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen[1] (jäljempänä MiFIR) nojalla annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2017/590[2] 15 artiklan 1 kohdan d ja h alakohtaa sekä 3 ja 4 kohtaa, kun se ei ole sisällyttänyt MiFIR 26 artiklan tarkoittamien liiketoimia koskevien ilmoitusten tuottamiseen ja toimittamiseen käyttämiinsä menetelmiin ja järjestelyihin riittäviä mekanismeja ilmoitusten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi eikä ilmoittamatta jääneiden liiketoimien tunnistamiseksi, ja kun se ei ole säännöllisesti täsmäyttänyt kaupankäyntitietojaan Finanssivalvonnalle toimitettujen ilmoitusten tietojen kanssa ilmoituksien täydellisyyden ja täsmällisyyden varmistamiseksi.

Seuraamusmaksun määrä on satakaksikymmentäviisituhatta (125 000) euroa ja se määrätään maksettavaksi valtiolle. Seuraamusmaksun täytäntöönpanosta huolehtii Oikeusrekisterikeskus.

Finanssivalvonnan johtokunta on päättänyt seuraamusmaksun määräämisestä kokouksessaan 6.6.2022.

2 Kuuleminen

Finanssivalvonta varasi 3.11.2021 päivätyllä kuulemiskirjeellä yhtiölle hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti ennen asian ratkaisemista tilaisuuden lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Yhtiö vastasi Finanssivalvonnalle 1.12.2021 päivätyllä kirjeellään.

---

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 600/2014, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta, 26 artikla 9 kohta a alakohta.
[2] Komission delegoitu asetus (EU) 2017/590, annettu 28 päivänä heinäkuuta 2016, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 600/2014 täydentämisestä liiketoimia koskevien tietojen toimivaltaisille viranomaisille ilmoittamista koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla.

3 Päätöksen perustelut

3.1 Liiketoimista tehtyihin ilmoituksiin liittyvät laiminlyönnit

3.1.1 Sovellettavat säännökset[3]

MiFIR 26 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan sijoituspalveluyritysten, jotka toteuttavat liiketoimia rahoitusvälineillä, on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle täydelliset ja täsmälliset yksityiskohtaiset tiedot tällaisista liiketoimista mahdollisimman nopeasti ja viimeistään seuraavan työpäivän aikana.

MiFIR 26 artiklan 3 kohdan mukaan ilmoituksissa on oltava erityisesti muun muassa ostettujen tai myytyjen rahoitusvälineiden yksityiskohtaiset nimet ja numerot, määrä, toteutuspäivät ja -kellonajat ja hinnat sekä tiedot, joiden avulla voidaan yksilöidä asiakkaat, joiden lukuun sijoituspalveluyritys on toteuttanut kyseisen liiketoimen.

MiFIR 26 artiklan 7 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan ilmoitukset toimittaa 1, 3, ja 9 kohdan mukaisesti toimivaltaiselle viranomaiselle sijoituspalveluyritys itse tai sen puolesta toimiva hyväksytty ilmoitusjärjestelmä, tai ne toimitetaan kauppapaikasta, jonka järjestelmän välityksellä liiketoimi toteutettiin. Toisen alakohdan mukaan sijoituspalveluyritykset ovat vastuussa toimivaltaiselle viranomaiselle toimitettavien ilmoitusten täydellisyydestä, oikeellisuudesta ja oikea-aikaisesta toimittamisesta. Kolmannen alakohdan mukaan tästä vastuusta poiketen, kun sijoituspalveluyritys ilmoittaa yksityiskohtaiset tiedot liiketoimista sen puolesta toimivan hyväksytyn ilmoitusjärjestelmän tai kauppapaikan välityksellä, sijoituspalveluyritys ei ole vastuussa ilmoitusten täydellisyydessä, oikeellisuudessa tai oikea-aikaisessa toimittamisessa ilmenneistä puutteista, jotka johtuvat hyväksytyn ilmoitusjärjestelmän tai kauppapaikan toiminnasta. Neljännen alakohdan mukaan sijoituspalveluyritysten on kuitenkin toteuttava kohtuulliset toimenpiteet varmentaakseen, että niiden puolesta ilmoitetut liiketoimia koskevat tiedot ovat täydellisiä ja oikeellisia ja että ne on toimitettu oikea-aikaisesti.

MiFIR 26 artiklan 9 kohdan a alakohdan nojalla annetun komission delegoidun asetuksen 15 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaan menetelmiin ja järjestelyihin, joilla sijoituspalveluyritykset tuottavat ja toimittavat liiketoimia koskevia ilmoituksia, on kuuluttava mekanismit, joilla havaitaan ilmoitusten virheet ja puutteet sekä h alakohdan mukaan mekanismit, joilla tunnistetaan ilmoittamatta jääneet liiketoimet, jotka kuuluvat MiFIR 26 artiklan mukaisen ilmoittamisvelvollisuuden piiriin.

Komission delegoidun asetuksen 15 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaan sijoituspalveluyrityksillä on oltava käytössään järjestelyt, joilla varmistetaan, että niiden liiketoimia koskevat ilmoitukset ovat täydellisiä ja täsmällisiä. Järjestelyihin on kuuluttava sijoituspalveluyritysten ilmoitusprosessin tes-

[3] Voimassa laiminlyöntien tapahtuma-aikana.

taaminen ja asiakaspalvelun kaupankäyntitietojen säännöllinen täsmäyttäminen. Sijoituspalveluyritysten on täsmäytettävä asiakaspalvelunsa kaupankäyntitiedot toimivaltaisille viranomaisille toimittamiensa liiketoimia koskevien ilmoitusten tietojen kanssa taikka hyväksyttyjen ilmoitusjärjestelmien tai kauppapaikkojen kyseisten yritysten puolesta toimittamien liiketoimia koskevien ilmoitusten tietojen kanssa.

3.1.2 Finanssivalvonnan tarkastushavainnot

Finanssivalvonta teki yhtiössä vuosina 2020–2021 tarkastuksen tutkiakseen ja arvioidakseen 3.1.2018 alkaen sovellettavaksi tulleiden MiFIR:n ja komission delegoidun asetuksen mukaisen ns. kaupparaportoinnin järjestämistä. Yhtiölle ilmoitettiin tarkastuksesta 1.7.2020 ja lopullinen tarkastusraportti valmistui 8.3.2021. Yhtiö ei ole kiistänyt tarkastusraportissa esitettyjä tarkastushavaintoja.

Mekanismit ilmoitusten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi

Yhtiön kaupparaportointiprosessissa ilmoitusten virheitä ja puutteita on voitu havaita ainoastaan yhtiön raportointiportaalin kautta ja vain siltä osin, kuin ilmoitukset ovat hylkääntyneet raportointiportaalin, yhtiön käyttämän hyväksytyn ilmoitusjärjestelmän tai Finanssivalvonnan järjestelmän validointisääntöjen perusteella. Ilmoituksissa on kuitenkin ollut sisältövirheitä, joita näillä teknisluonteisilla validoinneilla ei ole pystytty havaitsemaan. Esimerkiksi yhtiö on 5.6.2020 antamansa selvityksen mukaan ilmoittanut Finanssivalvonnalle ostajan ja myyjän väärin päin noin 260 000 liiketoimessa marraskuun 2018 lopun ja 27.5.2020 välisenä aikana. Yhtiö on huomannut tämän virheen sattumalta raportointijärjestelmän muun testauksen yhteydessä.

Yhtiön palveluksessa olevien henkilöiden, joiden tehtäviin on kuulunut kaupparaportoinnin seuranta, on ollut mahdollista verrata myös silmämääräisesti liiketoimien tietoja raportointiportaalin ja salkunhoitojärjestelmän välillä, mutta tarkastuksessa saatujen tietojen mukaan tällainen vertailu ei ole ollut systemaattista tai säännöllistä eikä siitä ole ollut kirjallisia ohjeita. Yhtiön liiketoimien suuren lukumäärän vuoksi virheiden ja puutteiden havaitseminen silmämääräisellä vertailulla olisi ollut joka tapauksessa vaikeaa.

Mekanismit ilmoittamatta jääneiden liiketoimien tunnistamiseksi

Yhtiöllä ei ole ollut käytössään mekanismia, jolla se olisi voinut systemaattisesti havaita, onko yhtiön raportointiportaaliin poimittu salkunhoitojärjestelmästä kaikki kaupparaportointivelvollisuuden piiriin kuuluvat liiketoimet. Kaupparaportoinnin kattavuus on ollut pelkästään henkilöstön silmämääräisten vertailujen varassa. Yhtiön liiketoimien suuren lukumäärän vuoksi silmämääräisellä tarkastelulla olisi ollut kuitenkin vaikeaa havaita raportointiportaalista puuttuvia liiketoimia.

Finanssivalvonta teki tarkastusta varten täsmäytyksen otokseen yhtiön liiketoimia aikaväliltä 1.8.–31.8.2020. Täsmäytyksen yhteydessä havaittiin, että liiketoimia on jäänyt ilmoittamatta eri syistä jo ennen täsmäytysajanjaksoa ja osin kaupparaportoinnin alusta lähtien. Esimerkiksi yhtiön raportointiportaalin poimintalogiikka on toiminut virheellisesti sen jälkeen, kun yhtiö on helmikuussa 2019 alkanut itse toteuttaa erästä sijoitussalkkua koskevia toimeksiantoja toisen palveluntarjoajan sijasta. Yhtiö ei ole havainnut tätä poiminnan virheellisyyttä eikä sen vuoksi raportoinnista puuttuneita ilmoituksia.

Yhtiön sisäisen työohjeen mukaan henkilöiden, joiden tehtäviin on kuulunut kaupparaportoinnin seuranta, olisi pitänyt päivittäin tarkistaa, onko raportointiportaaliin ylipäätään tullut edeltävän päivän liiketoimia. Yhtiön liiketoimien ilmoittaminen Finanssivalvonnalle on keskeytynyt kokonaan 10.3.2020 teknisen häiriön vuoksi, eikä yhtiö itse ole havainnut sitä. Katkos yhtiön kaupparaportoinnissa on jatkunut 23.3.2020 saakka, jolloin Finanssivalvonta on ottanut yhteyttä yhtiöön. Tämä osoittaa, etteivät yhtiön tarkistukset ole olleet systemaattisia.

Järjestelyt tietojen täydellisyyden ja täsmällisyyden varmistamiseksi

Yhtiö ei ole 3.1.2018 jälkeisenä aikana kertaakaan täsmäyttänyt kaupankäyntitietojaan hyväksytyn ilmoitusjärjestelmän yhtiön puolesta Finanssivalvonnalle toimittamien liiketoimia koskevien ilmoitusten tietoihin ilmoitusten täydellisyyden ja täsmällisyyden varmistamiseksi.

3.1.3 Yhtiön vastaus kuulemiskirjeen johdosta

Yhtiö on myöntänyt, että sen kaupparaportoinnin tuottamisessa ja toimittamisessa käyttämissä menetelmissä ja järjestelyissä on ollut puutteita komission delegoidun asetuksen 15 artiklan 1 kohdan d ja h alakohtien sekä 3 ja 4 kohtien noudattamisessa ja että sen liiketoimista ilmoitetuissa tiedoissa on ollut puutteita, virheitä ja viiveitä. Yhtiön mukaan laiminlyöntiin on saattanut osin vaikuttaa se, että yhtiö on hankkinut kaupparaportointiin käyttämänsä järjestelmän palveluntarjoajalta, joka on tuottanut vastaavia MiFIR-kaupparaportointijärjestelmiä muillekin toimijoille.

Yhtiö on kiinnittänyt huomiota siihen, että havaittuaan ostajan ja myyjän tietojen ilmoittamisen olleen virheellistä marraskuun 2018 lopun ja 27.5.2020 välisenä aikana se on oma-aloitteisesti viipymättä ilmoittanut virheestä Finanssivalvonnalle ja pyrkinyt aktiivisesti ja oma-aloitteisesti selvittämään virhettä sekä korjaamaan virheellisesti raportoidut tiedot mahdollisimman nopeasti. Lisäksi yhtiö on selostanut koronapandemiaan liittyneitä poikkeuksellisia olosuhteita, jotka osaltaan ovat vaikuttaneet siihen, ettei se ole havainnut kaupparaportoinnin keskeytymistä maaliskuussa 2020.

Lisäksi yhtiö on todennut, että vaikka sen kaupankäyntitietoja ei ole täsmäytetty Finanssivalvonnalle toimitettujen ilmoitusten tietoihin, yhtiön kaupparaportointia hoitavien henkilöiden päivittäisiin tehtäviin on

kuulunut raportointijärjestelmän kautta tapahtuva ilmoitettavien liiketoimien ja ilmoitusten mahdollisten virheiden ja puutteiden seuranta ja niiden korjaamisesta huolehtiminen. Tällä on järjestelmän kontrollien ja muiden tarkistuspisteiden lisäksi pyritty varmistamaan raportoinnin oikeellisuutta.

Yhtiö on todennut oma-aloitteisesti pyrkineensä jo ennen Finanssivalvonnan tarkastusta kehittämään raportointijärjestelmäänsä ja kaupparaportoinnin järjestelyitä raportoinnin oikeasisältöisyyden ja -aikaisuuden varmistamiseksi.

3.1.4 Finanssivalvonnan kanta

Kaupparaportoinnin tavoitteena on, että toimivaltaiset viranomaiset voivat havaita ja tutkia mahdollisia markkinoiden väärinkäyttötapauksia sekä seurata markkinoiden tasapuolista ja moitteetonta toimintaa ja sijoituspalveluyritysten harjoittamaa toimintaa. Liiketoimista ilmoitettavat täydelliset ja täsmälliset tiedot ovat olennaisen tärkeitä markkinoiden väärinkäytön valvonnan kannalta. Sen vuoksi sijoituspalveluyrityksillä on oltava menetelmät ja järjestelyt, joilla varmistetaan, että liiketoimista toimitetaan täydelliset ja täsmälliset ilmoitukset toimivaltaisille viranomaisille.[4]

MiFIR 26 artiklan 7 kohdan mukaan sijoituspalveluyritykset ovat vastuussa ilmoitettavien tietojen täydellisyydestä, oikeellisuudesta ja oikeaaikaisesta toimittamisesta. Vastuu koskee myös hyväksytyn ilmoitusjärjestelmän sijoituspalveluyrityksen puolesta ilmoittamia tietoja, elleivät tiedoissa olleet puutteet johdu hyväksytyn ilmoitusjärjestelmän toiminnasta.

Yhtiön vastineessaan esiin tuomien seikkojen osalta Finanssivalvonta toteaa, että kaupparaportointijärjestelmän hankkiminen toiselta palveluntarjoajalta ei poista yhtiön vastuuta kaupparaportoinnin tuottamiseen ja toimittamiseen käytettyjen menetelmien ja järjestelmien riittävyydestä. Asiassa ei myöskään ole tullut esille seikkoja, jotka osoittaisivat laiminlyöntien ja puutteiden johtuneen yhtiön käyttämän hyväksytyn ilmoitusjärjestelmän toiminnasta. Yhtiön kaupparaportoinnissa havaitut puutteet ja virheet osoittavat, että sen käyttämät järjestelmät ja menetelmät mukaan lukien silmämääräinen seuranta eivät ottaen huomioon yhtiön liiketoimien lukumäärän ole olleet riittäviä liiketoimista tehtyjen ilmoitusten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi tai ilmoittamatta jääneiden liiketoimien tunnistamiseksi. Silmämääräisellä seurannalla ei myöskään ole voinut korvata nimenomaista vaatimusta tietojen täsmäyttämisestä.

Yhtiön vastineessaan esittämillä muilla seikoilla ei ole merkitystä arvioitaessa sitä, onko yhtiö laiminlyönyt noudattaa komission delegoidun asetuksen edellä kohdassa 3.1.1 yksilöityjä säännöksiä.

Edellä todetun ja kohdassa 3.1.2 esitettyjen tarkastushavaintojen perusteella Finanssivalvonta katsoo, että yhtiö ei ole sisällyttänyt liiketoimia

[4] MiFIR johdanto-osa perustelukappale 32 ja komission delegoitu asetus johdanto-osa perustelukappale 16.

koskevien ilmoitusten tuottamiseen ja toimittamiseen käyttämiinsä menetelmiin ja järjestelyihin riittäviä komission delegoidun asetuksen edellyttämiä mekanismeja ilmoitusten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi sekä ilmoittamatta jääneiden liiketoimien tunnistamiseksi. Lisäksi yhtiö on jättänyt säännöllisesti täsmäyttämättä kaupankäyntitietonsa hyväksytyn ilmoitusjärjestelmän sen puolesta Finanssivalvonnalle toimitettujen ilmoitusten tietojen kanssa ilmoituksien täydellisyyden ja täsmällisyyden varmistamiseksi. Täten yhtiö on laiminlyönyt noudattaa komission delegoidun asetuksen 15 artiklan 1 kohdan d ja h alakohtaa sekä 3 ja 4 kohtaa.

3.2 Hallinnollisen seuraamuksen määrääminen

3.2.1 Sovellettavat säännökset[5]

FivaL 40 §:n 1 momentin mukaan seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo muun ohella sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä.

Sijoituspalvelulain (747/2012, jäljempänä SipaL) 15 luvun 2 §:n 7 momentin 5 kohdan mukaan FivaL 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ovat lisäksi EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 26 artiklan säännösten rikkominen tai laiminlyönti. Pykälän 8 momentin mukaan FivaL 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat tämän pykälän 1, 2 ja 5–7 momentissa säädetyn lisäksi kyseisissä momentissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen perusteella annettujen komission asetusten säännökset.

FivaL 41 §:n 1 momentin mukaan seuraamusmaksun määrää Finanssivalvonta.

FivaL 41 §:n 2 momentin mukaan seuraamusmaksun määrä perustuu kokonaisarviointiin. Seuraamusmaksun määrää arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus ja kestoaika sekä tekijän taloudellinen asema. Lisäksi arvioinnissa on otettava huomioon menettelyllä saavutettu hyöty ja sillä aiheutettu vahinko, jos ne ovat määritettävissä, tekijän yhteistyö Finanssivalvonnan kanssa asian selvittämiseksi ja toimenpiteet rikkomisen toistumisen estämiseksi, muut ja aiemmat finanssimarkkinoita koskeviin säännöksiin kohdistuneet rikkomukset ja laiminlyönnit sekä menettelyn mahdolliset vaikutukset rahoitusjärjestelmän vakaudelle.

[5] Säännökset esitetty siinä muodossa kuin ne olivat voimassa laiminlyöntien tapahtumahetkellä 3.1.2018–1.7.2020.

FivaL 41 §:n 4 momentin[6] mukaan seuraamusmaksu saa olla enintään kymmenen prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta, kuitenkin enintään kymmenen miljoonaa euroa.

FivaL 41 §:n 7 momentin 1 kohdan[7] mukaan tässä pykälässä liikevaihdolla tarkoitetaan sijoituspalveluyrityksen osalta EU:n vakavaraisuusasetuksen 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen määrää.

FivaL 41 §:n 8 momentin mukaan seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle.

FivaL 42 §:n 2 momentin mukaan Finanssivalvonta voi seuraamusmaksun määräämisen sijaan antaa julkisen varoituksen 1 momentin 2 ja 3 kohdassa säädetyillä perusteilla, eli jos virheellistä menettelyä on pidettävä vähäisenä tai jos seuraamusmaksun määräämistä on muutoin pidettävä ilmeisen kohtuuttomana.

3.2.2 Yhtiön vastaus kuulemiskirjeen johdosta

Yhtiö on todennut, että liiketoimista tehtyihin ilmoituksiin ja kaupparaportoinnin menetelmiin ja järjestelyihin liittyvät puutteet eivät ole olleet tietoisesti tai tahallaan toteutettuja. Yhtiö on selostanut korjaavia toimenpiteitä, joihin se on ryhtynyt välittömästi tarkastushavaintojen ilmettyä, esittänyt toteuttamiaan kehittämistoimenpiteitä ja vedonnut Finanssivalvonnalle toimittamiinsa selvityksiin.

Yhtiö on pyytänyt lisäksi ottamaan huomioon, ettei sen menettelystä ole koitunut vahinkoa sen asiakkaille eikä taloudellista hyötyä yhtiölle itselleen. Yhtiö on korostanut toimineensa avoimesti ja aktiivisesti yhteistyössä Finanssivalvonnan kanssa. Lisäksi yhtiö on kiinnittänyt huomiota kaupparaportoinnin järjestelyjen osalta toteutettujen toimenpiteiden tehokkuuteen ja tuloksellisuuteen.

3.2.3 Seuraamusmaksun määräämisen edellytykset

Kaupparaportoinnilla on keskeinen merkitys Finanssivalvonnan harjoittamassa markkinoiden väärinkäytön valvonnassa ja siten arvopaperimarkkinoita kohtaan tunnetun luottamuksen turvaamisessa. Kaupparaportoinnin laatuun ja kattavuuteen on tämän vuoksi kiinnitettävä erityistä huomiota ja sijoituspalvelun tarjoajilla on oltava riittävät menetelmät ja järjestelyt, joilla varmistetaan raportoitujen tietojen täydellisyys ja täsmällisyys.

Finanssivalvonta toteaa yhtiön edellä kohdassa 3.1 tarkemmin kuvatulla tavalla laiminlyöneen noudattaa 3.1.2018–1.7.2020 välisenä aikana komission delegoidun asetuksen 15 artiklan 1 kohdan d ja h alakohtaa sekä

[6] Säännöstä muutettu lailla (524/2021), joka tullut voimaan 26.6.2021. Lain siirtymäsäännöksen mukaan laiminlyöntiin, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.
[7] Säännöstä muutettu lailla (524/2021), ks. alaviite 6.

3 ja 4 kohtaa, jotka ovat FivaL 40 §:n 1 momentissa ja SipaL 15 luvun 2 §:n 8 momentissa tarkoitettuja seuraamusmaksun alaisia säännöksiä.

Yhtiön laiminlyönnit ovat liittyneet MiFIR:n sijoituspalvelun tarjoajille asettamaan keskeiseen velvoitteeseen. Finanssivalvonnan tarkastusraportissa edellä todettuja laiminlyöntejä koskevat tarkastushavainnot on luokiteltu huomattavan merkittäviksi. Ottaen huomioon laiminlyöntien laadun, laajuuden ja pitkäkestoisuuden lisäksi sen, että tarkastuksessa ei tullut ilmi, että yhtiö toimiluvallisena sijoituspalvelujen tarjoajana olisi ennen tarkastusta ollut tietoinen sitä koskevista komission delegoidun asetuksen velvoitteista liittyen kaupparaportoinnin ilmoittamismenetelmiin ja -järjestelyihin, Finanssivalvonta katsoo yhtiön toimineen kokonaisuutena arvioiden vähintään huolimattomasti.

Ilmoitusmenetelmien ja -järjestelyjen puutteita ei voida pitää FivaL 42 §:n 1 momentin tarkoittamalla tavalla vähäisinä ottaen huomioon laiminlyöntien laadun ja laajuuden, laiminlyöntien jatkumisen lähes kahden ja puolen vuoden ajan sekä sen, että puutteet ovat heikentäneet yhtiön kaupparaportoinnin laatua ja kattavuutta ja olleet siten omiaan heikentämään Finanssivalvonnan markkinoiden väärinkäytön valvonnan edellytyksiä ja tehokkuutta. Yhtiön raportoimia tietoja on toimitettu myös muiden ETA-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille näiden vastaavia valvontatehtäviä varten.[8]

Asiassa ei ole tullut ilmi FivaL 42 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja seikkoja, joiden vuoksi seuraamusmaksun määräämistä olisi muutoin pidettävä ilmeisen kohtuuttomana. Kokonaisuutena arvioiden julkista varoitusta ei voida siten pitää riittävänä seuraamuksena yhtiön laiminlyönneistä. Yhtiö ei ole esittänyt muitakaan seikkoja, joiden perusteella seuraamusmaksun määräämättä jättämiselle olisi edellytyksiä.

Edellä mainituilla perusteilla Finanssivalvonta katsoo, että edellytykset seuraamusmaksun määräämiselle komission delegoidun asetuksen 15 artiklan 1 kohdan d ja h alakohdan sekä 3 ja 4 kohdan laiminlyöntien osalta ovat olemassa ja Finanssivalvonta määrää FivaL 40 §:n 1 ja 41 §:n 1 momentin nojalla yhtiölle seuraamusmaksun.

3.2.4 Seuraamusmaksun määrä

FivaL 41 §:n 4 momentin mukaan seuraamusmaksu saa olla enintään kymmenen prosenttia yhtiön laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta, kuitenkin enintään kymmenen miljoonaa euroa. Pykälän 7 momentin 1 kohdan mukaan liikevaihdolla tarkoitetaan yhtiön osalta EU:n vakavaraisuusasetuksen 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen määrää.[9]

---

[8] MiFIR 26 artikla 1 kohta toinen alakohta.
[9] Kyseisiä momentteja muutettu lailla (524/2021). Laiminlyöntien tapahtumahetkellä voimassa olleiden säännöksien noudattaminen johtaa yhtiön kohdalla alhaisempaan liikevaihtoon.

Yhtiön jatkuva laiminlyönti on kestänyt 3.1.2018–1.7.2020 välisen ajan. Finanssivalvonta katsoo ajallisesti ja asiallisesti merkittävimmän osan laiminlyönneistä ja niitä osoittavista esimerkkitapauksista tapahtuneen vuonna 2019, joten sitä edeltävän vuoden 2018 EU:n vakavaraisuusasetuksen 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen määrää (20 932 711 euroa)[10] on pidettävä seuraamusmaksun mitoittamisen perusteena olevana liikevaihtona. Seuraamusmaksun enimmäismäärä asiassa on siten 10 prosenttia kyseisestä liikevaihdosta, eli 2 093 271 euroa.

Finanssivalvonta on seuraamusmaksun määrää koskevassa kokonaisarvioinnissa ottanut huomioon erityisesti laiminlyönnin laadun ja laajuuden sekä pitkän kestoajan. Laiminlyönnin laadun ja laajuuden arvioinnissa Finanssivalvonta on huomioinut myös kaupparaportoinnin tavoitteet sekä laiminlyöntien vaikutuksen yhtiön kaupparaportoinnin laatuun ja kattavuuteen, mikä on ollut omiaan heikentämään Finanssivalvonnan markkinoiden väärinkäytön valvonnan edellytyksiä ja tehokkuutta.

Finanssivalvonta on huomioinut kokonaisarvioinnissa alentavana seikkana sen, että yhtiö on oma-aloitteisesti ilmoittanut ja korjannut osan laiminlyönteihin liittyvistä kaupparaportoinnin sisältövirheistä ja muutenkin toiminut avoimesti ja aktiivisesti yhteistyössä Finanssivalvonnan kanssa asian selvittämiseksi. Kokonaisarvioinnissa alentavana seikkana on huomioitu myös yhtiön laiminlyöntien havaitsemisen jälkeen tekemät korjaus- ja kehittämistoimenpiteet rikkomisen toistumisen estämiseksi.

Suorittamansa kokonaisarvioinnin perusteella Finanssivalvonta määrää LähiTapiola Varainhoito Oy:lle seuraamusmaksun määrältään satakaksikymmentäviisituhatta (125 000) euroa.

FINANSSIVALVONTA

Allekirjoitettu sähköisesti.

Jyri Helenius
apulaisjohtaja
johtajan sijaisena

Pirjo Kyyrönen
johtava lakimies,
johtokunnan sihteeri

Lisätietoja antaa Tero Kurenmaa, yksikönpäällikkö, puh. 09 183 5381.

Liitteet Valitusosoitus

[10] Vuonna 2021 sijoituspalvelutoiminnan tuotot olivat n. 24,4 milj. € ja 316 art. tuotot n. 23,1 milj. €.

Liite päätökseen

Valitusosoitus

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta valituksella, joka on tehtävä kirjallisesti.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Saantitodistus liitetään valitusasiakirjoihin. Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemän (7) päivän kuluessa postituspäivästä, jollei muuta ilmene. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan tulleen tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla esimerkiksi saantitodistusta vastaan jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

Valitus on toimitettava Helsingin hallinto-oikeudelle valitusajan kuluessa.

Valituksessa, joka on osoitettava Helsingin hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta,
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi,
3. vaatimusten perustelut,
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*).

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta,
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu päätöksen tehneelle viranomaiselle, sekä
4. asiamiehen valtakirja, jos asiamiehenä toimii muu kuin asianaja, yleinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Jos viranomaiselle toimitetussa sähköisessä asiakirjassa on selvitys asiamiehen toimivallasta, asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa. Helsingin hallinto-oikeus voi kuitenkin määrätä valtakirjan toimitettavaksi, jos sillä on aihetta epäillä asiamiehen toimivaltaa tai sen laajuutta.

Valitus voidaan toimittaa Helsingin hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköpostitse, telekopiona taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.

Sähköisen asiointipalvelun, sähköpostin, postin tai telekopion käyttäminen taikka valituksen toimittaminen lähetin välityksellä on lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava Helsingin hallinto-oikeuteen viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan tulee olla perillä siten, että se on ennen valitusajan päättymistä käsiteltävässä muodossa Helsingin hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä.

Asian käsittelystä Helsingin hallinto-oikeudessa peritään tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla oikeudenkäyntimaksu. Maksun suuruus on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä

Yhteystiedot

Helsingin hallinto-oikeus
Sörnäistenkatu 1
00580 Helsinki

Puhelinvaihde: 029 56 42000
Faksi: 029 56 42079
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi